

TERUGBLIK OP DE BIJEENKOMST VAN VEILIG THUIS OP 20 APRIL 2017

EEN VEILIG THUIS DAT DOEN WE SAMEN

Geweld in afhankelijkheidsrelaties is een groot maatschappelijk probleem. De urgentie om er werk van te maken is hoog. Het aantal meldingen neemt nog steeds toe. Het is goed om te merken dat Zuid-Limburgse raads(commis)sie)leden en bestuurders warme belangstelling hebben voor een veilig thuis voor alle Zuid-Limburgers.

Tijdens de bijeenkomsten op 20 april 2017 kregen alle aanwezigen de gelegenheid om te reageren of een vraag te stellen aan een van de professionals die dagelijks met het onderwerp bezig zijn.

Dank voor uw aanwezigheid en dank voor uw inbreng. Samen maakten we er levendige en boeiende bijeenkomsten van. Deze terugblik is ook bedoeld voor iedereen die er niet bij kon zijn.

WAT DOEN MEDEWERKERS VAN VEILIG THUIS DE HELE DAG?

Joyce van de Vries, frontoffice medewerker Veilig Thuis

Wie Veilig Thuis belt, kan mij aan de telefoon krijgen. Bij alle meldingen die bij ons binnenkomen maken we meteen een inschatting of acute inzet nodig is. Gaat het om een acute crisis dan ondernemen we direct actie. 24 uur per dag. Wij zijn goed geschoold in het inschatten van risico's.

10-15% van de meldingen is zeer urgent. Bijvoorbeeld een melding over een baby die door elkaar is geschud. Maar meestal gaat het om een structureel onveilige situatie waarin het geweld, geschreeuw of de psychische mishandeling al lange tijd speelt, soms helaas al jaren.

Een melding die bij ons binnenkomt gaan we 'verrijken' met aanvullende informatie, die we opvragen bij bijvoorbeeld de politie, het Veiligheidshuis en het lokale veld.

Overigens kan iedereen ook bij ons terecht voor advies, zowel burgers als professionals.

Hilde Winters, medewerker/onderzoeker Veilig Thuis

We vinden het heel belangrijk om zo snel mogelijk het verhaal te horen van de persoon over wie een melding is gedaan. Uit dat verhaal blijkt wat er speelt. Is de melding terecht? Is er hulp nodig? Voor wie? Om de start van de hulpverlening te bespoedigen gaan Veilig Thuis en een medewerker van het lokale veld samen op huisbezoek. Vervolgens bespreken we welke hulp er wordt ingezet. De uitvoering daarvan ligt bij het lokale veld. Veilig Thuis blijft daarna volgen of de situatie veilig is.

Robert Bergs, Teamleider Veilig Thuis

Het herstel van een duurzaam veilige thuissituatie is complex. Het vraagt een lange adem en monitoring: blijft het goed gaan? Dat kan Veilig Thuis niet alleen, de partners zijn daarbij hard nodig. De veiligheid van de betrokkenen is nu geborgd doordat we alleen een melding overdragen aan het lokale veld als we zeker weten dat die melding wordt opgepakt.

HOE VOORKOMEN WE NIEUWE WACHTLIJSTEN?

Veilig Thuis Zuid-Limburg heeft sinds 1 januari geen wachtlijsten meer. Daar heeft de organisatie heel hard aan gewerkt. Maar hoe houden we dat zo?

Robert Bergs, Teamleider Veilig Thuis

Doordat we steeds meer meldingen en adviesvragen krijgen, hebben we steeds beter zicht op de problematiek. Zonder extra middelen is Veilig Thuis niet in staat om die toenames binnen de wettelijke termijnen te verwerken. De eerste maanden van 2017 hebben we opnieuw een stijging gezien. Niets doen, betekent dat de wachtlijsten terugkeren.

Sanny Staander, coördinator Gebiedsteam Schinnen

In mijn gemeente kunnen we het aantal huisbezoeken nu aan, maar als dat er (veel) meer worden, ontstaat er wel een probleem. Dan hebben we te weinig mensen en stagneert de doorstroom.

Marion Leurs, burgemeester Stein, Taskforce kindermishandeling Provincie Limburg, bestuurlijke adviescommissie Veilig Thuis

We willen in Zuid-Limburg dat acute zaken meteen worden opgepakt en we willen voldoen aan de landelijke doorlooptijden. (Zie dia 5 presentatie Jan Dirk Sprokkereef) Al kun je voor dit dossier nooit een garantiebewijs kopen, van die wachtlijst willen we definitief af, want je weet niet wat er gebeurt met de casussen die erop staan. Er is geld nodig om te voorkomen dat er opnieuw wachtlijsten ontstaan.

HET LOKALE VELD BESTAAT NIET

Het lokale veld bestaat uit alle partijen die onder verantwoordelijkheid van de gemeenten diensten voor jeugd en volwassenen uitvoeren. Er is een grote variatie tussen gemeenten in werkwijze, expertise, het aantal wijkteams en hun samenstelling en omvang. Is dat niet lastig, zo werd aan Veilig Thuis gevraagd. En waarom hebben we dat niet uniform georganiseerd in Zuid-Limburg?

Hilde Winters, medewerker/onderzoeker Veilig Thuis

Wij beschouwen die diversiteit als gegeven. In elke gemeente hebben wij onze contactpersonen. Ook proberen wij bij te houden hoe het lokale veld binnen een gemeente is georganiseerd, zodat we bij een melding uit welke gemeente dan ook snel kunnen schakelen. Daarom is het belangrijk dat gemeenten ons informeren over wijzigingen in hun lokale veld.

Sanny Staander, coördinator Gebiedsteam Schinnen

Ook functies en namen kunnen per gemeente verschillen. Dat is lastig in de communicatie.

Marion Leurs, burgemeester Stein

Gemeenteraden willen op lokale schaal werken en waar nodig op regionaal niveau. Daardoor kunnen gemeenten dicht bij de burger blijven en is lokaal maatwerk mogelijk. Als we het lokale veld regionaal gaan organiseren hadden de decentralisaties niet tot op gemeentelijk maar tot op regionaal niveau uitgevoerd moeten worden.

VEILIG THUIS OF HET VEILIGHEIDSHUIS, DAT IS NIET HETZELFDE

Monique Kollau, coördinator Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek

Het Veiligheidshuis is een heel andere organisatie dan Veilig Thuis. Soms speelt er rondom een veiligheidsissue meer. Er is bijvoorbeeld sprake van criminaliteit of grote onrust in de buurt. Het Veiligheidshuis brengt betrokken partijen uit het zorg- en veiligheidsdomein bij elkaar (als dat nodig is) en voert de procesregie op casussen die voldoen aan een aantal criteria (zie sheet Monique Kollau). Het Veiligheidshuis is een netwerkorganisatie en geen uitvoerende organisatie zoals Veilig Thuis.

ZUID-LIMBURG DOET IETS WAT NIET MAG

Jan Dirk Sprokkereef, programmaleider Veilig Thuis bij de VNG

Zuid-Limburg is de enige regio waar de politiemeldingen nog bij de veiligheidshuizen binnen komen. Feitelijk mag dit niet.

Ingrid Schäfer, districtschef Parkstad, Politie Limburg

De politie zit in de wijk. Ziet en hoort daar veel. Als wij signalen zien van geweld in afhankelijkheidsrelaties zijn wij wettelijk verplicht dat te melden. Vanaf 1 juli 2017 zullen we dat niet meer doen bij het Veiligheidshuis maar bij Veilig Thuis. Overigens gaat het niet om weinig meldingen. Het zijn er meer dan 4500 per jaar! De politie zou na het doen van een melding graag horen hoe de afhandeling is verlopen. Dat kan de wijkagent helpen om zijn werk in de buurt goed te doen.

Monique Kollau, coördinator Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek

We zijn nu bezig met de overdracht van de politiemeldingen aan Veilig Thuis. Dat proces loopt goed.

Robert Bergs, Teamleider Veilig Thuis

4500 politiemeldingen per jaar erbij is enorm. Ter vergelijking: in 2016 kwamen er bij Veilig Thuis Zuid-Limburg circa 600 meldingen binnen. Sinds de start van Veilig Thuis is dat aantal alleen maar gestegen.

Ik verwacht dat we het grote aantal politiemeldingen aankunnen, omdat we ons erop voorbereiden. Zo is er extra personeel bij gekomen en hebben we ons werkproces zo ingericht dat aan het eind van de dag alle politiemeldingen bij de juiste partij liggen om verder opgepakt te worden. Naar verwachting kan zo'n 70% van de politiemeldingen direct naar het lokale veld.

Ingrid Schäfer, districtschef Parkstad, Politie Limburg

Regelmatig hebben we te maken met situaties waarin zowel sprake is van een zorgvraag als een strafzaak. De politie, het Openbaar Ministerie en Veilig Thuis overleggen hierover op vaste tijden. Soms kan het strafrecht de zorgverlening helpen. Bijvoorbeeld als een dader hulp weigert. Dan kan het accepteren van hulp onderdeel zijn van de strafmaatregel.

AI, WE ZITTEN ONDER HET VEREISTE KWALITEITSNIVEAU

Het thema geweld in afhankelijkheidsrelaties komt steeds meer op het netvlies van burgers, professionals en politie. Er worden meer meldingen gedaan. Dat betekent dat er voldoende capaciteit moet zijn om deze meldingen te kunnen verwerken. Door er snel bij te zijn, kunnen we zo vroeg mogelijk (preventief) interveniëren. Hoe beter de samenwerking tussen Veilig Thuis, het lokale veld, de politie, enz. hoe efficiënter en effectiever de hulpverlening.

Ingrid Schäfer, districtschef Parkstad, Politie Limburg

De politie merkt in de dagelijkse praktijk dat er grote verschillen bestaan tussen gemeenten als het gaat om de kwaliteit van de hulpverlening door het lokale veld. Niet alleen de kwaliteit, maar ook de kwantiteit van de hulpverlening in het lokale veld moet omhoog.

Sanny Staander, coördinator Gebiedsteam Schinnen

Ik zie dat gemeenten de afgelopen tijd hebben geïnvesteerd in de jeugd. De hulpverlening voor deze groep is over het algemeen goed neergezet. Maar bij de volwassenen en ouderen hebben we nog veel te doen.

In dit werk is het van groot belang om vertrouwen in elkaar te hebben. Dat krijg je als je elkaar en elkaars werk kent.

Robert Bergs, Teamleider Veilig Thuis

De hulp die een gemeente na een melding biedt en hoe dat is georganiseerd, kan per gemeente verschillen. Daardoor kan ook de kwaliteit verschillen. Wat níet verschilt, is de beoordeling van de veiligheid. Veilig Thuis monitort steeds op dezelfde manier en met dezelfde criteria of de veiligheid van de betrokkenen gewaarborgd is.

Jan Dirk Sprokkereef, programmaleider Veilig Thuis bij de VNG

Zuid-Limburg werkt nu onder het vereiste kwaliteitsniveau, in die zin dat de Inspectie 30 zogenoemde verwachtingen stelt. Zuid-Limburg is goed op weg, maar voldoet nog niet aan alle verwachtingen. Veilig Thuis Zuid-Limburg zal daar binnen een half jaar wel aan voldoen, zo verwachten de Inspectie en Veilig Thuis zelf.

Overigens voldoen de Veiligheidshuizen waar het de aanname van de politiemeldingen betreft ook niet aan de kwaliteitseisen.

Dankzij de decentralisaties hebben gemeenten nu de positie om geweld in afhankelijkheidsrelaties integraal aan te pakken. Er is geen versnippering meer tussen huiselijk geweld en kindermishandeling (dit was voor de oprichting van Veilig Thuis wel het geval) en ook in het sociaal domein heeft de gemeente alle touwtjes in handen. Een gemeente die niet tevreden is over de hulpverlening door het lokale veld of over Veilig Thuis praat tegen zichzelf! Gemeenten die niet investeren in hun lokale veld, kiezen automatisch voor een grote Veilig Thuis organisatie.

NIET MEER VOOR EEN DUBBELTJE OP DE EERSTE RANG

Het huidige budget van Veilig Thuis is ontoereikend gezien het aantal meldingen. Is het budget zoals voorgesteld in de begroting 2018 voldoende om de toekomstige stijging van het aantal meldingen op te vangen?

Robert Bergs, Teamleider Veilig Thuis

Het aantal meldingen kunnen we goed volgen. Door te blijven monitoren houden we er zicht op en zal na verloop van tijd blijken wat het structurele niveau is waarop onze dienstverlening voorbereid dient te zijn.

Jan Dirk Sprokkereef, programmaleider Veilig Thuis bij de VNG

Van alle regio's besteedde Zuid-Limburg in 2016 het laagste bedrag per 1000 inwoners aan Veilig Thuis. Als je het als regio heel goed doet, zowel bij Veilig Thuis als in het lokale veld, zou je met minder geld toe kunnen.

Overigens heeft het vraagstuk over de extra financiering niets te maken met de overgang van de politiemeldingen van het Veiligheidshuis naar Veilig Thuis. Ook als deze meldingen bij de Veiligheidshuizen hadden kunnen blijven, had er geld bij gemoeten om aan de toegenomen landelijke kwaliteitseisen te kunnen voldoen.

Marion Leurs, burgemeester Stein

Je gevoel zegt: we betalen heel veel aan Veilig Thuis, de benchmark laat een heel ander beeld zien. Uit de cijfers blijkt dat we hier handjes tekort komen in vergelijking met andere regio's. Zuid-Limburg heeft lang voor een dubbeltje op de eerste rang gezeten.

WE HEBBEN HUISWERK TE DOEN

Jan Dirk Sprokkereef, programmaleider Veilig Thuis bij de VNG

De inspectie heeft in 2015 en 2016 alle Veilig Thuis organisatie in Nederland bezocht en heeft gezien dat er heel veel is gebeurd. Dat is een positieve ontwikkeling. Maar er liggen nog opgaven, zowel voor Veilig Thuis als voor de gemeenten. De inspectie verwacht van de regio's dat ze die verbeterslag gaan maken.

Jan Dirk Sprokkereef: de opdracht aan gemeenten

Wethouders in het land zeggen tegen me: Veilig Thuis moet sneller afschalen. Mijn vraag is dan: naar wie? Als je vindt dat de hulp door Veilig Thuis zo kort mogelijk moet duren, dan moet je lokale veld op orde zijn. Heb je dat als gemeente goed ingericht? Kan Veilig Thuis een melding overdragen? Gemeenten, kom tot een gezamenlijke visie waarin voorwaarden zijn opgenomen voor een veilige overdracht van Veilig Thuis naar het lokale veld.

Jan Dirk Sprokkereef: de opdracht aan Veilig Thuis

Hoe sluit je als Veilig Thuis zo snel mogelijk aan bij het lokale veld? Hoe ga je jouw expertise aanbieden? Hoe zorg je ervoor dat je elkaar aanvult en geen werk dubbel doet of juist laat liggen? Daar moet Veilig Thuis antwoorden op formuleren.

Robert Bergs, Teamleider Veilig Thuis

Uit onderzoek van het Verwey-Jonker instituut (2014) blijkt dat in 50% van de gevallen die bij Veilig Thuis zijn gemeld, het geweld echt duurzaam is gestopt. In de helft van de gevallen gaat het geweld door. Er moet dus nog veel gebeuren.

Marion Leurs, burgemeester Stein

Preventie is een thema voor de toekomst. Wat kunnen we doen om aan de 'voorkant' te komen? Het lokale veld / het sociaal domein zou zo ingericht moeten zijn dat (dreigende) problemen snel worden gesignaleerd en opgepakt, zodat melding bij Veilig Thuis wordt voorkomen.

Monique Kollau, coördinator Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek

Het is een uitdaging om te voorkomen dat het komt tot een melding bij Veilig Thuis. Daar zijn we met z'n allen verantwoordelijk voor.

HET COMPLIMENT ZIT IN DE STAART

Mieke Damsma, voorzitter bestuurlijke adviescommissie Veilig Thuis en lid dagelijks Bestuur GGD Zuid Limburg

Met heel weinig middelen is er de afgelopen jaren heel goed werk geleverd door Veilig Thuis en de drie Veiligheidshuizen. Dat neemt niet weg dat we gezien onze zorgplicht naar de burger nog het nodige te doen hebben.

Mirjam Clermonts, voorzitter bestuur GGD Zuid Limburg en lid bestuurlijke adviescommissie Veilig Thuis

Het is goed dat bij elkaar hebben gezeten om naar de inhoud te kijken. We hebben u willen laten zien wat er in de keten gebeurt. Ik wil u nadrukkelijk meegeven: zorg voor een goede invulling van het lokale veld.

WAT VERDER TER TAFEL KWAM

Er kwamen nog veel meer vragen en opmerkingen ter tafel. Een paar voorbeelden:

- Huisbezoeken worden toch zeker niet vooraf aangekondigd?! Sommige mensen zullen nooit opendoen.
- Daders zijn vaak voormalige slachtoffers. Krijgen deze mensen ook hulp?
- Nemen jullie bij acuut gevaar de politie mee?
- Gaan het Veiligheidshuis en Veilig Thuis in de toekomst samen?
- Hoeveel mensen bereiken jullie? Er gebeurt zo veel achter de voordeur.
- Hoe gaan jullie om met meldingen waarbij achteraf niets aan de hand bleek?

Een veilig thuis,
dat doen we samen

Benieuwd naar de antwoorden? Zorg dat u er de volgende keer bij kunt zijn. Maar u kunt natuurlijk ook altijd terecht bij Veilig Thuis als u meer informatie wilt.

Iedereen kan iets doen

Neem bij signalen van geweld in afhankelijkheidsrelaties contact op met [Veilig Thuis](#). Als burger kan dat anoniem. Voor professionals geldt de [meldcode](#). Zegt het voort!

Meer informatie

10 vragen en antwoorden over Veilig Thuis (zie bijlage, zat ook bij de uitnodiging)

De presentatie van Jan Dirk Sprokkereef (zie bijlage)

De dia van Monique Kollau (zie bijlage)

[Website Veilig Thuis Zuid-Limburg](#)